

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-10672222
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

09 Ekim 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU'NUN
TBMM 7/13375 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Ülkemizin turistik bölgelerinde ve sahil şeridinde, kıyı işgali ve plaj işletmeleri tarafından uygulanan paralı plaj uygulamaları son yıllarda vatandaşlarımızın denize erişim hakkını kısıtlamakta ve kamuoyunda önemli bir sorun olarak görülmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye genelinde kıyı işgali ve plaj işletmeciliği ile ilgili mevcut yasal düzenlemeler nelerdir? Bu düzenlemeler, vatandaşların genel erişim hakkını korumakta yeterli mi?
- 2- Kıyı işgali ve plaj işletmeleri tarafından, kamuoyunda şikayetlere yol açan, para vermeyen vatandaşların plaja alınmaması gibi uygulamalar hakkında Bakanlığınızın bir tespiti ve bu tür durumlarla ilgili olarak atılacak adımlar nelerdir?
- 3- Özellikle turistik bölgelerde ve sahil şeridindeki plaj işletmeleri tarafından uygulanan paralı plajlar hakkında Bakanlığınızın bir değerlendirmesi var mıdır? Bu uygulamalar yasal mıdır ve hangi koşullar altında uygulanabilir?
- 4- Turistik bölgelerdeki kıyı alanlarının korunması ve vatandaşların denize erişim haklarının güvence altına alınması için Bakanlığınızın mevcut politikaları ve gelecek dönemde yapmayı planladığı düzenlemeler nelerdir?
- 5- Kıyı işgali ve plaj işletmeciliği ile ilgili olarak yaşanan çevresel etkiler konusunda Bakanlığınızın bir çevresel değerlendirmesi bulunmakta mıdır? Bu işletmelerin çevresel etkileri nasıl denetlenmekte ve kontrol edilmektedir?

CEVAPLAR

- 1- Kıyı kullanımlarına ilişkin düzenlemeler 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve Kıyı Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik hükümleri uyarınca yapılmaktadır. Bakanlığımız (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) yetki ve sorumluluğu altındaki korunan alanlardaki devletin hüküm ve tasarrufunda bulunan kıyı işgalleri 2018/3 sayılı Genelge kapsamında Valiliklerce (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri) tespit edilerek ecrimisil ve tahliye işlemleri yürütülmektedir.
- 2- Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün yetki ve sorumluluğu altındaki Özel Çevre Koruma Bölgeleri ve Doğal Sit Alanları'ndaki kıyı alanlarında yapılan kiralama / kullanma izinleri 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve Kıyı Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik hükümleri uyarınca yapılmaktadır.

Yapılan kiralama sözleşmelerine vatandaşların kıyı kullanımları ve geçişlerine engel olunamayacağı ile kira konusu alanın %30 luk kısmının halkın ücretsiz kullanımına ayrılacağına ilişkin hükümler eklenmektedir. Bu kapsamda vatandaşlardan kiracının

sunmuş olduğu hizmetlerden yararlanmadıkça herhangi bir ücret alınması sözleşmeye aykırı olup, Valiliklerce (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri) tespiti halinde sözleşme hükümleri uyarınca uyarı yapılmakta, tekrarı halinde yaptırım ve sözleşme feshine kadar işlem yapılabilir.

- 3- Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün yetki ve sorumluluğu altındaki Özel Çevre Koruma Bölgeleri ve Doğal Sit Alanları'ndaki kıyı alanlarında yapılan kiralama / kullanma izinleri 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve Kıyı Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik hükümleri uyarınca yapılmaktadır.

3621 sayılı Kıyı Kanunu ve Kıyı Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik'in uygun gördüğü şekliyle plansız olarak 6,00 m²'yi geçmeyen büfe, tuvalet-duş ile şemsiye-şezlong hizmetleri sağlanmaktadır. Bu alanlarda herhangi bir kaçak veya aykırı uygulama olması durumunda Valiliklerce (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri) gerekli tespit ve işlemler sonucunda ilgili Belediyesince gerekli yıkım işlemleri gerçekleştirilmektedir.

- 4- Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün Doğal Sit Alanı ve Özel Çevre Koruma Bölgesi içerisinde kalan kıyılarda; Vatandaşlarımızın denizlere erişimlerini sağlayarak, kıyılardan yararlanmasına mani olan işgallerin, Valiliklerce (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) mevzuata aykırı uygulamaların tespit edilmesi halinde 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve Kıyı Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik, 3194 sayılı İmar Kanunu ve Yönetmelikleri, 383 sayılı KHK, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, yürürlükteki imar planı, plan notları ve ilgili diğer tüm mevzuat kapsamında belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde Belediyesince, dışında İl Özel İdaresi'nce gerekli işlemlerin yapılması sağlanmaktadır.
- 5- Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğünün yetki ve sorumluluğu altındaki Özel Çevre Koruma Bölgeleri ve Doğal Sit Alanları içerisinde kalan devletin hüküm ve tasarrufu altındaki kıyı alanlarında mevzuata uygun olarak kiralama veya kullanma izni sözleşmeleri yapılarak çevresel açıdan hassas ve değerli olan korunması gereken alanların işgal edilerek tahrip edilmesi engellenmekte ve sözleşme hükümleri gereği Valiliklerce (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri) denetim ve kontrolleri yapılmaktadır.

Deniz ve kıyı kirliliğini önlemek amacıyla Bakanlığımız (Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü) ve yetki devri yapılan kurum ve kuruluşlar tarafından denizlerimiz sürekli izlenmekte ve denetlenmektedir.

2872 sayılı Çevre Kanunu'na aykırı faaliyet gösteren ve kirliliğe sebebiyet veren faaliyetlere 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun ilgili maddelerince idari yaptırım uygulanmakta ayrıca çevre kirliliğine sebebiyet verenler hakkında Cumhuriyet Savcılıkları'na suç duyurusunda bulunmaktadır. Vatandaşlarımız, Bakanlığımız ve İl Müdürlüklerimize deniz ve kıyı kirliliği ile ilgili şikayet ve ihbarları CİMER, ALO 181 Hattı'na başvurarak ya da dilekçe ile yapabilmektedirler.

Ayrıca e-Denetim sistemi üzerinde yapılan incelemelerde son beş yılda ülke genelinde Bakanlığımız ve İl Müdürlüklerimiz tarafından 251.912 denetim gerçekleştirilmiş, denetimler sonucunda 24.956 tesise 3.181.334.554 TL idari yaptırım uygulanmış olup, 1.701 tesise faaliyeti durdurma kararı verilmiştir.